

СТАНОВИЩЕ

от доц.д.н. Цвета Тодорова Маркова, ръководител катедра „Национална сигурност и политически науки“ към Философски факултет в ВТУ „Св.св. Кирил и Методий“, член на научно жури по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“ (Стратегически ресурси за национална, регионална и глобална сигурност), ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград, публикуван в ДВ бр. 36/17.04.2026 г.

Основание за изготвяне на становището - Заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ № 1361 от 16.06.2026 г.

I. Обща оценка на качествата на кандидата, трудовете и актуалността на научната продукция

По обявения конкурс в ДВ бр. 36/17.04.2026 г. в срок е подал документи кандидата – доц. д.н. Владислав Александров Лазаров, доцент в Катедра „Национална и международна сигурност“ на Факултета по информационни науки при УниБИТ. От 2026 г. е хоноруван преподавател в Катедра „Национална сигурност и публична администрация“, факултет „Правно-исторически“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Биографията му е съчетание от престижно образование, отговорна работа в национални институции, социална активност и преподавателска дейност. Общо погледнато, цялата дейност на кандидата е свързана с институции имащи пряко отношение към националната сигурност. Има управленски опит и експертиза в реализирането на политиката за национална сигурност. Професионалните интереси на доцент д.н. Владислав Лазаров са в областта на: управлението на стратегическите ресурси; националната и енергийна сигурност, оценка на риска и уязвимостта на критичната инфраструктура. Бил е Парламентарен секретар на МВР, сътрудник в

комисии на Народното събрание, което не оставя съмнение относно неговата компетентност.

Доцент д. н. Владислав Лазаров е автор на четири монографии, две студии, учебник, шестдесет статии и доклади на национални и международни научни конференции, съавтор в колективна монография.

Във връзка с конкурса, доц. д.н. Лазаров представя учебник „Стратегически ресурси за националната, регионалната и глобалната сигурност“ (2020), монографията „Геополитическият статус на Европейския съюз“ (2026). Същите са публикувани в авторитетни издания и са лично дело на кандидата, плод на системен труд и професионализъм. Плагиатство не е констатирано. Материята е в сферата заявеното в конкурса професионално направление. Трудовете са актуални и значими в среда на ресурсен дефицит във всички държави от Европейския съюз.

Кандидатът е изпълнил минималните национални изисквания.

II. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Кандидатът защитава дисертационен труд през 2009 г. в Академията на МВР на тема „Стратегически ресурси за поддържане на националната сигурност“. През 2016 г. придобива ОКС „доктор на науките“ в УниБИТ на тема „Контролът над стратегическите ресурси и сигурността на малките държави“. От 2026 г. е хоноруван преподавател в катедра „Национална сигурност и публична администрация“, факултет „Правно-исторически“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Чете лекции по „Стратегически ресурси за националната, регионалната и глобалната сигурност“, и „Демографски аспекти на сигурността“ в УниБИТ.

Горното ми дава пълно основание да считам, че кандидатът може да участва в конкурса за заемане на академична длъжност „Професор“ в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, обявен от ЮЗУ.

III. Оценка на научните и приложни приноси в представените трудове и тяхната значимост

Доц.д.н. Владислав Лазаров е изложил своята визия за научни и приложни приноси в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, които приемам. В настоящото Становище, имайки предвид всички депозиранни документи, те ще бъдат оценени от позицията на моите познания, професионален опит и научни виждания.

Приноси в теорията

На първо място, откроявам изградената авторова концепция за геополитическия статус на основните геополитически играчи и е разкрита същността на системата на геополитическите отношения, която е йерархически подредена, а смяната на лидерството в нея е обективен процес. На базата на критична интерпретация на постигнатото от изследователите се прави изводът, че в досегашните геополитически анализи доминира възгледът, че геополитическият статус трябва да се отнася до държавата.

Оригиналността на авторския подход е в опита да се анализира статуса на Европейския съюз, който не е държава, и в този смисъл малко от постигнатото в научния анализ може да се използва.

Анализът на геополитическия статус на Европейския съюз е реализиран чрез диалектичката двойка възможност – действителност.

По нов начин и с допълнителни аргументи е доказано, че международните отношения и международният ред винаги са били вторични променливи спрямо геополитическия сблъсък. Доказано е, че и в глобалната епоха международната политика и политиката за сигурност не може да бъдат анализирани адекватно във връзка с отношенията между основните геополитически играчи.

По оригинален начин е анализиран потенциалът на Европейския съюз да бъде глобален геополитически играч. Доказано е, че за да се развие този потенциал, е необходимо политиката на Съюза да бъде основана на т. н. политически реализъм.

Предложена е таксономия на стратегическите ресурси, които са в основата на съвременния геополитически сблъсък.

Приноси с практическа насоченост

Създадени са научни предпоставки за изработването на геостратегия за превръщането на Европейския съюз в основен геополитически играч, за да се защити колективният интерес, а и интересите на държавите, участващи в него.

На базата на анализа на геополитическия статус на Република България са предложени конкретни мерки за планиране на националните способности, които включват преди всичко контрола над ресурсите.

Създадена е конструкция от знания, която се използва и може да се използва за обучение на студенти, докторанти в специалности от професионалното направление 9.1. „Национална сигурност“.

В резултат от анализа на социалната сигурност, на развитието на социалната и солидарна икономика на България и на десетилетното развитие на кооперативното движение са разработени стратегия, визия и мисия на Националния съюз на трудово-производителните кооперации – най-старата национално представителна организация на кооперации в България.

IV. Критични бележки и препоръки

Доц.д.н. Владислав Лазаров е представил научна продукция, която има очертанията на осмислено познавателно поле, плод на задълбочено образование и професионална височина. Извървян е дълъг път, който уважава и академичната общност и практиците в областта на управлението на ресурсите и процесите свързани с демографската криза.

V. Заключение

Като имам предвид личните качества, активното професионално дело, приносите и перспективите, които генерират трудовете на кандидата в бъдещия научен и социалнополитически дебат считам, че категоричната ми положителната оценка е обективна и безспорна.

Гласувам положително и предлагам на научното жури да присъди на доц. д.н. Владислав Александров Лазаров академичната длъжност **„Професор”** в катедра „Национална сигурност и публична администрация“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“ в професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, в съответствие с конкурса, обявен в Държавен вестник бр. ДВ бр.36 на 17.04.2026 г.

Изготвил становището:

/Доц. д.н. Цвета Маркова/

25. 06. 2026 г.

гр. София

OPINION

by Assoc. Prof. Tsveta Todorova Markova, D.Sc., Head of the Department of National Security and Political Sciences, Faculty of Philosophy, St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo, member of the Scientific Jury in the competition for the academic position of Professor in Professional Field 9.1. National Security (Strategic Resources for National, Regional and Global Security), South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad, announced in State Gazette No. 36/17.04.2026.

Grounds for the preparation of this opinion: Rector's Order No. 1361 of 16 June 2026, South-West University "Neofit Rilski".

I. General Assessment of the Candidate's Qualifications, Scholarly Works, and the Relevance of His Scientific Output

Within the announced competition published in State Gazette No. 36/17.04.2026, the candidate Assoc. Prof. Vladislav Alexandrov Lazarov, D.Sc., Associate Professor in the Department of National and International Security at the Faculty of Information Sciences of the State University of Library Studies and Information Technologies (UniBIT), submitted the required application documents within the prescribed deadline. Since 2026, he has also served as a part-time lecturer in the Department of National Security and Public Administration, Faculty of Law and History, South-West University "Neofit Rilski".

His professional biography reflects a combination of prestigious education, responsible positions in national institutions, social engagement, and academic activity. Overall, the candidate's professional career has been closely connected with institutions directly involved in the implementation and safeguarding of national security. He possesses substantial managerial experience and expertise in the formulation and implementation of national security policy.

Assoc. Prof. Lazarov's academic interests encompass strategic resource management, national and energy security, risk assessment, and the vulnerability of critical infrastructure. His previous positions as Parliamentary Secretary of the Ministry of Interior and expert collaborator to

parliamentary committees of the National Assembly provide further evidence of his professional competence and expertise.

Assoc. Prof. Vladislav Lazarov, D.Sc., is the author of four monographs, two scholarly studies, one university textbook, and sixty scientific articles and conference papers presented at national and international forums. He is also a co-author of a collective monograph.

For the purposes of the present competition, the candidate has submitted the textbook *Strategic Resources for National, Regional and Global Security* (2020) and the monograph *The Geopolitical Status of the European Union* (2026). Both works have been published by reputable academic publishers and represent the candidate's independent scholarly contribution, reflecting sustained research efforts and high professional standards. No evidence of plagiarism has been identified. The subject matter of the submitted publications falls entirely within the scope of the announced professional field. Their relevance and significance are particularly evident in the context of contemporary resource scarcity affecting all member states of the European Union.

The candidate fully satisfies the minimum national requirements for occupying the academic position of Professor.

II. Assessment of the Candidate's Teaching Qualifications and Academic Activity

The candidate defended his Ph.D. dissertation in 2009 at the Academy of the Ministry of Interior on the topic *Strategic Resources for Maintaining National Security*. In 2016, he obtained the degree Doctor of Sciences at UniBIT with a dissertation entitled *Control over Strategic Resources and the Security of Small States*.

Since 2026, he has served as a part-time lecturer in the Department of National Security and Public Administration at the Faculty of Law and History of South-West University "Neofit Rilski". He teaches courses in *Strategic Resources for National, Regional and Global Security* and *Demographic Aspects of Security* at UniBIT.

The aforementioned academic qualifications and teaching experience provide sufficient grounds to conclude that the candidate is fully eligible to participate in the competition for the academic position of Professor in Professional Field 9.1. National Security, announced by South-West University "Neofit Rilski".

III. Assessment of the Scientific and Applied Contributions of the Submitted Works and Their Significance

Assoc. Prof. Vladislav Lazarov, D.Sc., has presented a well-founded account of his scientific and applied contributions within Professional Field 9.1. National Security, which I fully acknowledge. In the present opinion, taking into consideration all submitted materials, these contributions are evaluated through the prism of my professional expertise, academic experience, and scholarly perspective.

Theoretical Contributions

First and foremost, I would highlight the author's original conceptual framework concerning the geopolitical status of the principal geopolitical actors and his elucidation of the nature of the system of geopolitical relations as a hierarchically structured system in which changes in leadership constitute an objective and historically determined process.

Based on a critical interpretation of existing scholarly achievements, the author concludes that previous geopolitical analyses have predominantly associated geopolitical status exclusively with sovereign states. The originality of his approach lies in the attempt to analyze the status of the European Union—a political entity that is not a state and for which existing analytical frameworks offer only limited applicability.

The analysis of the geopolitical status of the European Union is conducted through the dialectical relationship between possibility and actuality.

Through a novel perspective supported by additional arguments, the author demonstrates that international relations and the international order have always functioned as secondary variables in relation to geopolitical rivalry. It is convincingly argued that even in the era of globalization, international politics and security policy cannot be adequately analyzed outside the context of relations among the major geopolitical actors.

The potential of the European Union to emerge as a global geopolitical actor is examined in an original and theoretically grounded manner. The author demonstrates that the realization of this potential requires European Union policies to be based on the principles of political realism.

Furthermore, a taxonomy of strategic resources underlying contemporary geopolitical competition is proposed.

Applied Contributions

The candidate has established scientific foundations for the development of a geostrategy aimed at transforming the European Union into a major geopolitical actor capable of protecting both collective interests and the interests of its member states.

Based on the analysis of the geopolitical status of the Republic of Bulgaria, concrete measures for national capability planning have been proposed, with particular emphasis on the control and management of strategic resources.

The candidate has also developed a coherent body of knowledge that is currently used and can further be utilized in the education and training of university students and doctoral candidates within Professional Field 9.1. National Security.

As a result of his analyses of social security, the development of Bulgaria's social and solidarity economy, and the decade-long evolution of the cooperative movement, strategic documents including a strategy, vision, and mission have been developed for the National Union of Worker-

Producer Cooperatives—the oldest nationally representative cooperative organization in Bulgaria.

IV. Critical Remarks and Recommendations

Assoc. Prof. Vladislav Lazarov, D.Sc., has presented a body of scholarly work that constitutes a well-defined and coherent field of inquiry, reflecting profound academic preparation and outstanding professional expertise. His academic development demonstrates a long and distinguished trajectory that commands respect both within the academic community and among practitioners engaged in resource management and in addressing the challenges associated with the demographic crisis.

V. Conclusion

Considering the candidate's personal qualities, active professional engagement, scholarly contributions, and the future prospects generated by his research within academic and socio-political discourse, I am convinced that my unequivocally positive assessment is both objective and fully justified.

I vote in favor and recommend that the Scientific Jury award Assoc. Prof. Vladislav Alexandrov Lazarov, D.Sc. the academic position of Professor in the Department of National Security and Public Administration at South-West University "Neofit Rilski" in Professional Field 9.1. National Security, in accordance with the competition announced in State Gazette No. 36 of 17 April 2026.

Prepared by:

Assoc. Prof. Tsveta Markova, D.Sc.

25 June 2026

Sofia, Bulgaria